

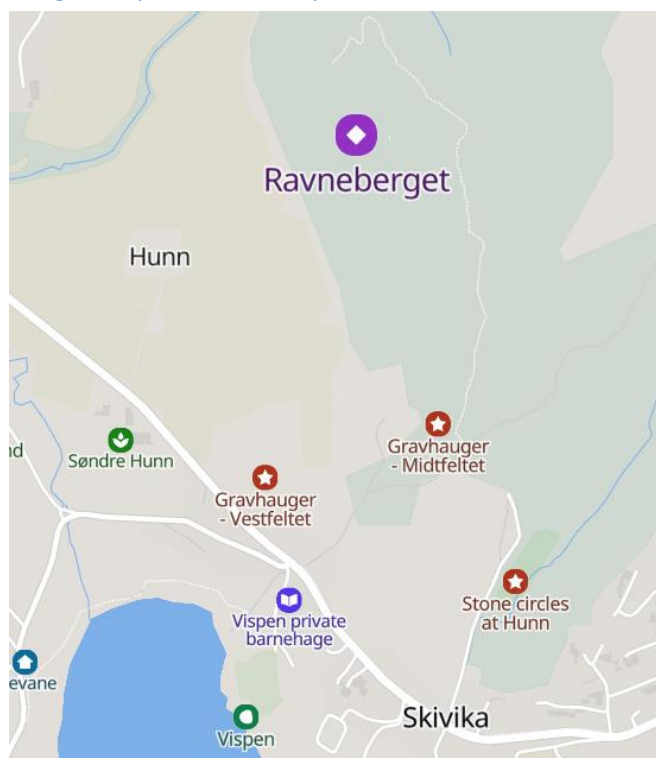
BRDO RAVNE U NORVEŠKOJ

Prije prvog odlaska u Norvešku 2023., tražila sam neku megalitnu lokaciju koju bih mogla posjetiti. Privukla me fotografija kamenih krugova u Hunnu. Na putu do krugova, iz auta sam uočila okomitu stijenu na kojoj su stajali sićušni ljudi. Željela sam tijekom ljeta 2026. otići ponovno do krugova, a zatim do stijene. Kako sam ranije nakon krugova išla dio puta kroz šumu, pretpostavljala sam da put vodi do te stijene. Sada su u šumi bile oznake kojih nije bilo tada. Prva oznaka je bila „**RAVNE**“, koja usmjerava na vrh brda. Možda je netko od Norvežana posjetio u međuvremenu tunele i Park Ravne u Visokom te je odlučio istaknuti svoje Ravne u Norveškoj.

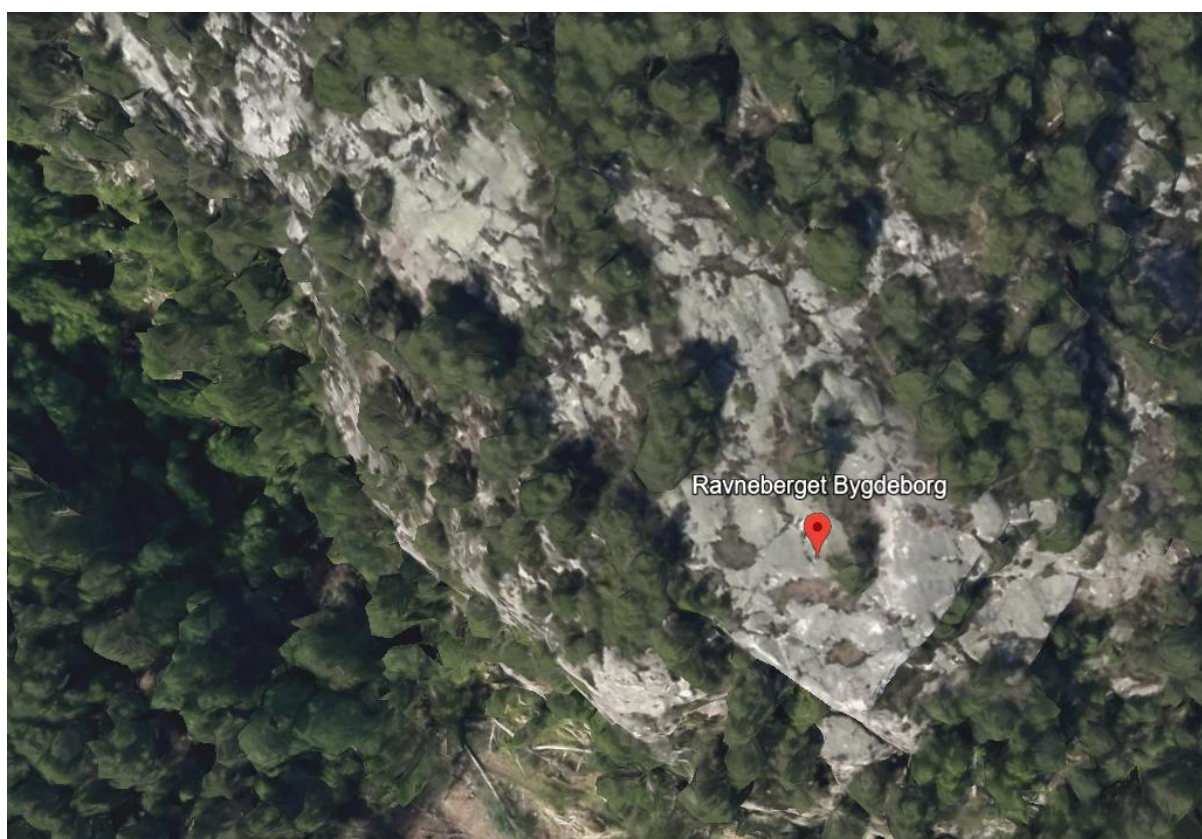
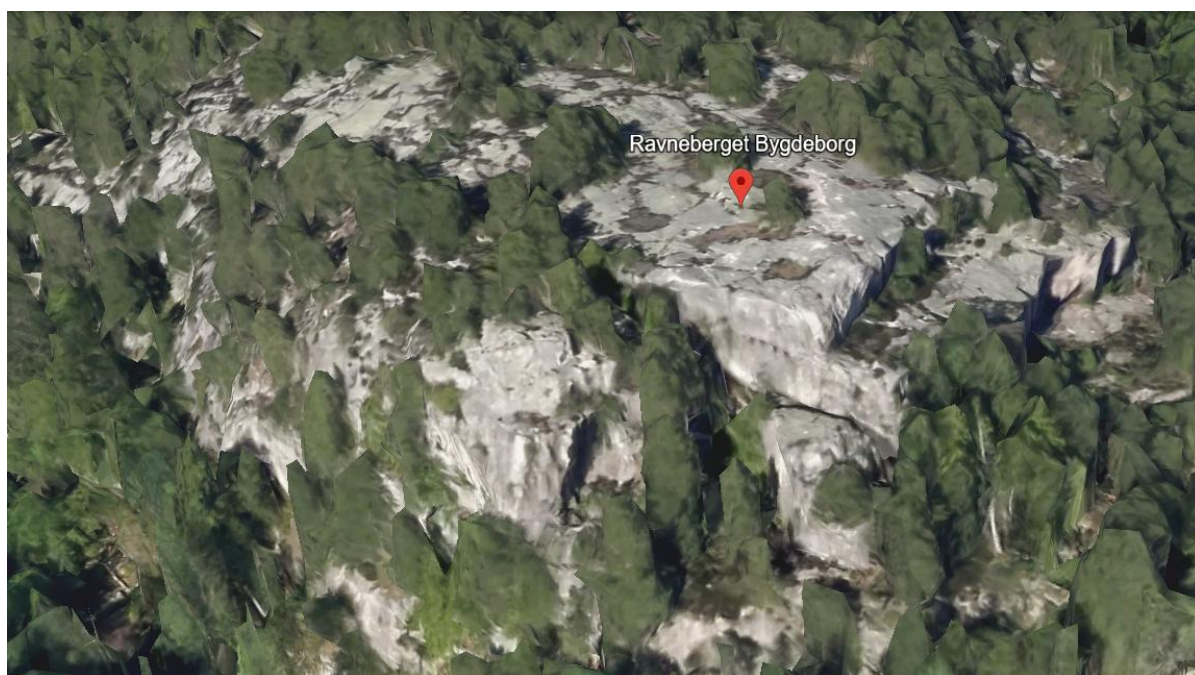

Prije vrha dođe se do „**LILLE RAVNE**“ („lille“ znači „malo“); a vrh je Ravne tj. Ravneberget („berget“ znači „brdo/stijena“).

[Ravneberget Map - Scenic viewpoint - Fredrikstad, Østfold, Norway](#)

[Google Earth](#): Ravneberget Bygdeborg, 1655 Sellebakk, Norway / 63GC+4F Fredrikstad Municipality

Značenje riječi „ravne“: Prijatelj Norvežanin nije bio siguran u značenje riječi u kombinaciji s „berget“, naveo je da „ravn“ znači „gavran“, to navodi Google translator i ChatGPT (Na pitanje: „Što na norveškom ili staronorveškom znači riječ 'ravne'?“, ChatGPT još dodatno navodi: Zanimljivo je da se u okolini Fredrikstada, gdje se nalazi Ravneberget, nalaze i prapovijesne grobne humke (Gravhauger). U nordijskoj tradiciji gavrani su imali snažnu simboliku i povezivali su se s bogom Odinom. On je svoje gavrane Hugina (misao) i Munina (sjećanje) slao svako jutro po svijetu kako bi ga obavještavali o

svemu što se dešavalo, a noću su mu podnosili izvještaj o onome što su vidjeli. Na isto pitanje AI Microsoft Copilot je odgovorio:

- **rav / ravn** u staronorveškom: *ravan, gladak, ravan teren*
- **ravne** u modernom norveškom: **množina ili određeni oblik pridjeva “ravn”** → *ravne površine, ravni dijelovi, plosnato*
- U kontekstu u otvorenom tabu — *Ravne-berget* — riječ **ravne** opisuje karakteristiku terena: **Ravneberget = “Ravna stijena / Ravni brijeg / Ravna litica” / „Ravni gorski plato“**.
- To je tipičan skandinavski naziv za lokalitet gdje se na vrhu brda nalazi **ravna površina** – plato, zaravan ili proplanak.

(*Je li odgovor AI Copilota ispravan, ne mogu potvrditi*): Na Google map-u i Google Earth-u sam zaista našla više lokacija u Norveškoj s tim nazivom. Jedna se nalazi nedaleko navedene lokacije, sjeverno od Sarpsborga: utvrda Ravneberget¹, koja mi se nije činila zanimljiva, za nju se navodi da je izgradnja odobrena 1907., a dovršena 1910. Druge dvije lokacije kod kojih sam našla izrazito ravnu, okomitu liticu su: Ravnejuv, 3890 Vinje te Ravneberget, 1529 Moss.

U svakom slučaju, ostavljam mogućnost za oba tumačenja ovog toponima. Kad povijest nekog naroda ode u zaborav, toponimi mogu dati ključ razumijevanja prošlosti. Naime, nordijski i slavenski narodi pripadaju indoeuropskoj jezičnoj skupini, bili u stalnoj interakciji, trgovali su, ratovali, sklapali brakove, te postoji mogućnost da su se jezik i običaji stapali.

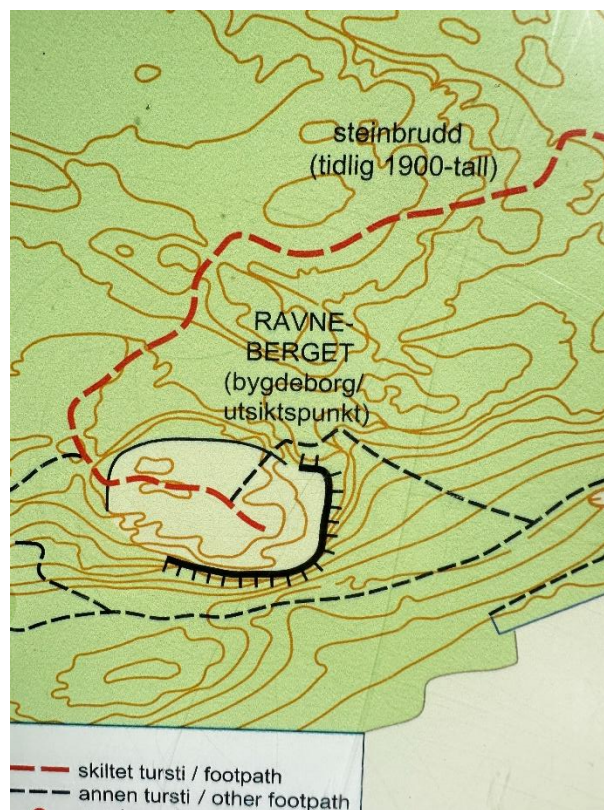
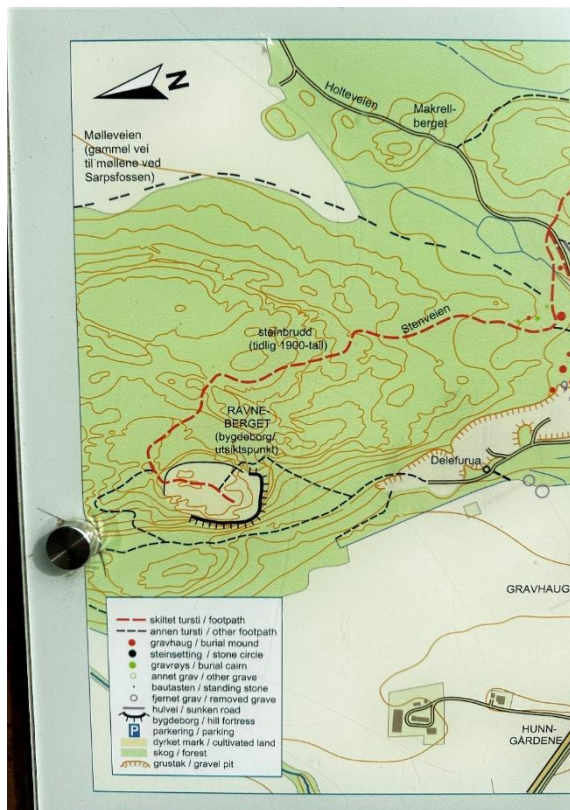
Pogledala sam u „*Mali staroslavensko-hrvatski rječnik*“², u kojem se navodi prilog „ravnno“ u značenju „ravno, jednako“, te pridjev „ravnъ“ u značenju „ravan“.

Na vrh brda Ravne išle smo dvije Zagorke, a Zagorci bi rekli: „Kak je gore na bregu? – Ravne je.“

Prije kamenih krugova u Hunnu, na parkingu je postavljena informativna ploča s kartom tj. rutom za hodanje. Na karti se navodi da arheološki nalazi sugeriraju da su krugovi iz Željeznog doba, da ih ima 9, ondje postoji nekoliko lokaliteta s grobovima (što uključuje kamene gomile i humke), te da su na brdu Ravne ostaci utvrde (gradine, bygdeborg) i vidikovac, a na brdu gore je bio i kamenolom.

¹ Sarpsborgmarka, Ravneberget, Historie (foto fort), <https://www.sarpsborgmarka.no/Ravneberget/>

² Mali staroslavensko-hrvatski rječnik, Matica Hrvatska, Zagreb 2009.

Kroz crnogoričnu šumu kreće se prema vrhu Kamenim putem. Cijelo brdo ostavlja dojam da je jedna granitna stijena. Uz put prema vrhu, uočila sam da je na mnogo mjesta granit neplanski rezan, kao i na samom vrhu (u blizini vrha je nešto što ostavlja dojam napuštenog malog kamenoloma), dok neki dijelovi stijena daju naslutiti da se radio o temelju kamene građevine u šumi. Pretpostavila sam da je kamen gladak i često oble površine, jer je u davno doba bio pod morem (uslijed otapanja ledenjaka ili već nekog razloga), a kasnije je korišten za gradnju.

Međutim, kako su neke oble stijene, pogotovo na vrhu, položene jedna uz drugu na neobičan način, došla mi je pomisao da je netko možda površinu na nekim mjestima zalio betonom da bi nešto ispod zaštitio ili prikrio, te je betonska površina dobila patinu i s vremenom se ne razlikuje od prirodne stijene, a na to je izrasla crnogorična šuma. Kroz razna doba netko je mogao koristiti kamen (koji se stopio s betonom) kao građevinski materijal, dok je netko drugi mogao nešto tražiti ispod površine.

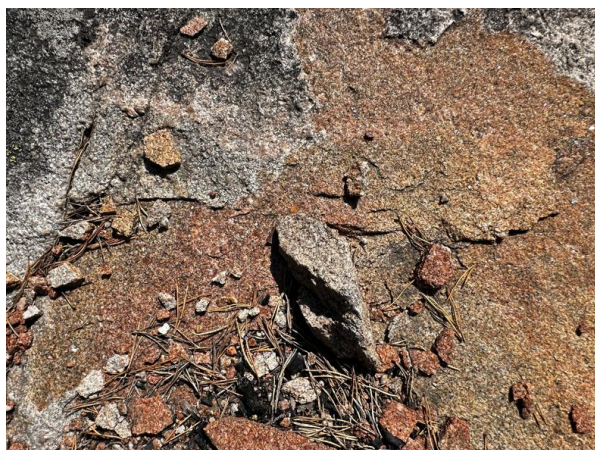
Foto T.S.: Putem kroz šumu prema vrhu Ravne

Po dolasku na vrh, pitala sam jednog Norvežanina koji je bio tamo, zna li nešto o ovom mjestu. Rekao je da je tu bila utvrda iz rimskog doba.

Na vrhu sam uočila pomalo valovitu, ali ipak ravnu površinu (glatka površina kakva se nalazi po cijeloj šumi), jedan kosi zid s istočne strane platoa, koji vodi na plato niže, dok je s južne i zapadne strane

bio dojam provalije. (U jednom izvoru se navodi da su vidljivi ostaci obrambenog zida na sjeveru i istoku.³) Gradina Ravne u Hunnu ostavlja dojam da je oblikovana od već postojeće stijene, u kombinaciji s kamenih blokova. Kako je dan bio vruć, krajolik na vrhu je dao osjećaj Mediterana, čemu je pridonio i pogleda na fjord tj. more.

Gradina (bygdeborg) je pojam kojim se u Norveškoj opisuju pretpovijesne obrambene utvrde, rjeđe se spominje ritualna funkcija („mjesto žrtvovanja stranim bogovima u davna vremena“⁴). Navodi se da se pojavljuju kao kamene hrpe ili ostaci zidova uz rub strmih brežuljaka, često građeni na uzvisinama koje su bile prirodno branjene strmim liticama, močvarama ili ribnjacima. Pretpostavlja se da norveške gradine uglavnom datiraju iz rimskog doba i razdoblja seobe naroda.⁵

³ Visit Norway, Oldtidsruta - en reise i fortiden | Fredrikstad, <https://www.visitnorway.dk/listings/oldtidsruta-en-reise-i-fortiden-%7c-fredrikstad/18758/>

⁴ Wikipedia, Bygdeborg <https://no.wikipedia.org/wiki/Bygdeborg>

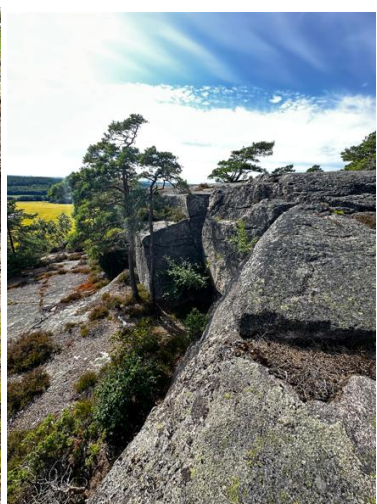
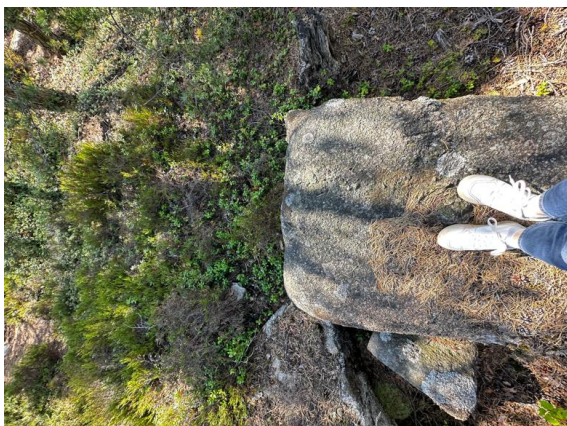
⁵ Asbjørn Engevik, bygdeborg i Store norske leksikon på snl.no. Preuzeto 7. kolovoza 2026. s <https://snl.no/bygdeborg>

Foto T.S: Površina vrha Ravne: kad se makne „koža stijene“ vidi se sitna granitna struktura⁶

⁶ Norveška. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2026. Pristupljeno 5.8.2026. <https://www.enciklopedija.hr/clanak/norveska>: „Norveška se geološki sastoji od Baltičkog štita i kaledonske nabrane zone. Baltički je štit građen od pretkambrijskih stijena (gnajs, granit, gabro, kristalični škriljevci), koje su već prije paleozoika bile erodirane i poravnane. Za paleozoika su se u kaledonskoj geosinklinali, koja se pružala gotovo duž cijele Norveške od jugozapada prema sjeveroistoku, stvarale kambrijsko-silurske naslage (pješčenjaci, vapnenci i dr.); te su se naslage za kaledonske orogeneze nabrale i pokrile velik dio Baltičkoga štita. Za pleistocena (kvartar) Norveška je bila središte glacijacije...”

Dok sam gledala s vrha prema dolini i moru, nastojala sam osjetiti teritorij: došla mi je slika broda koji dolazi s mora, s plavokosim visokim ljudima, silaze na plato i odlaze prema nebu, uvučeni u nebeski brod.

Površina vode je u davno doba najvjerojatnija bila puno viša, te su na Ravne mogli doploviti veliki brodovi „Odinovih bogova“. U tom smislu oba predložena prijevoda riječi „ravne“ odgovaraju ovoj lokaciji. Uzmimo da je „Odin“ s takvih mjesta slao svoja dva gavrana u svijet, svoje dvije ptice. Pretpostavimo da su to bile metalne ptice, letjelice, mašine, od kojih je jedna upravljala, utjecala na um ljudi, a druga je prikupljala njihovu memoriju u određenu bazu podataka („Akašu“, ili kao što imamo danas „Oblak/Cloud“ kao informacijski centar kojem se pristupa preko nekog uređaja). U ovom smislu uklapa se eng. riječ „government“ („vlada“), koja etimološki upućuje na „upravljanje umom“.

Hunn je povijesno povezan s lokalnim predajama o „starim bićima“ i pradavnim graditeljima.⁷ Norveške legende i predaje, kao i u drugim državama, govore o drevnim bogovima i divovskim bićima kojima se pripisuje oblikovanje neobičnih kamenih struktura, gradnja kamenih krugova, humaka i megalita. Sjevernjački narodi smatrali su da su divovi bili prva stvorenja koja su oživjela među ledenjacima koji su ispunjavali golemi bezdan. Ti su divovi od samog početka bili protivnici bogovima i gotovo uvijek su gubili, jer su bili teški i spori, imali su samo kameno oružje kojim su se suprotstavljali bronci Aesira. Međutim, bogovi su im katkad uvelike zavidjeli, jer su bili veoma dobro upoznati s prošlošću. Čak im je i Odin zavidio na toj sposobnosti.⁸

Pomisao na „betoniranje“ dijelova brda, podsjetilo me da sam prije odlaska ove godine u Norvešku, čitala knjigu Ernsta Muladševa i Nikolaja Zjatkova: „*Vodič po zagonetnim mjestima naše planete*“⁹, gdje se u Glavi 16 govori o Kolskom poluotoku na krajnjem sjeverozapadu europskog dijela Rusije, u Murmanskoj oblasti; koje se pruža između Barentsova i Bijeloga mora. Visoravan je pretežno građena od granita, gnajsa i kristaličnih škriljevaca¹⁰. Na tom poluotoku žive Laponci (Saami, Sami¹¹), kojima su upravljali nojdi, šamani, žreci uz pomoć mantri. Nojdi su koristili, između ostalog, sejde. Na laponskom jeziku, riječ „sejd“ znači „svet“. Sejdi su ogromni usamljeni kameni, težine od 500 kg do 30 i više tona, postavljeni u prostor na neprirodan način, tj. stoje na uskoj osnovi u nestabilnom položaju, ponekad poduprti malim kamenima koji im „osiguravaju“ stabilnost. U pravilu, su postavljeni na ravnom kamenom tlu na vrhu planina. Uočeno je da sejd mijenja radijaciju okruženja, te da energija jednog sejda teče prema drugome, trećem i dalje, stvarajući energetska mrežu. Voditelj grupe znanstvenika iz St. Petersburga koja proučava sejde, Vasilij Vasiljevič Volkov, smatra da su sejdi građevine nekadašnje megalitske kulture Hiperboreje. Laponske legende govore da sejde grade Duhovi zajedno s bićima podzemnog svijeta – čakli (chakal), nekad na molbu nojda. Muldašev ističe izjavu Helene Blavatsky: „**Kamen je kristalizirano Vrijeme.**“; te tvrdnju Nikolaja Kozirjeva da je „**Vrijeme najmoćnija energija u Svemiru**“. Stoga, on pretpostavlja da su sejdi napravljeni za bića koja znaju koristiti energiju vremena, tzv. „kamenu silu“. Navodi da su Nijemci željeli napraviti „sejd-

⁷ Wanda Marcussen, Exploring Norway's Forgotten Stone Circles & Petroglyphs, 22 March 2019, <https://www.worldhistory.org/article/1354/exploring--norways-forgotten-stone-circles--petroglyphs/>

⁸ Nordijski mitovi i pripovijetke, Divovi, str. 242-243, Stanek, Varaždin 2023.

⁹ Ernst Muladšev i Nikolaj Zjatkov: „*Vodič po zagonetnim mjestima naše planete*“, Glava 16, str. 381-406, Hema-Kheya-Neye, Beograd, 2017.

¹⁰ Kola. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2026. Pristupljeno 31.7.2026. <https://www.enciklopedija.hr/clanak/kola-poluotok>

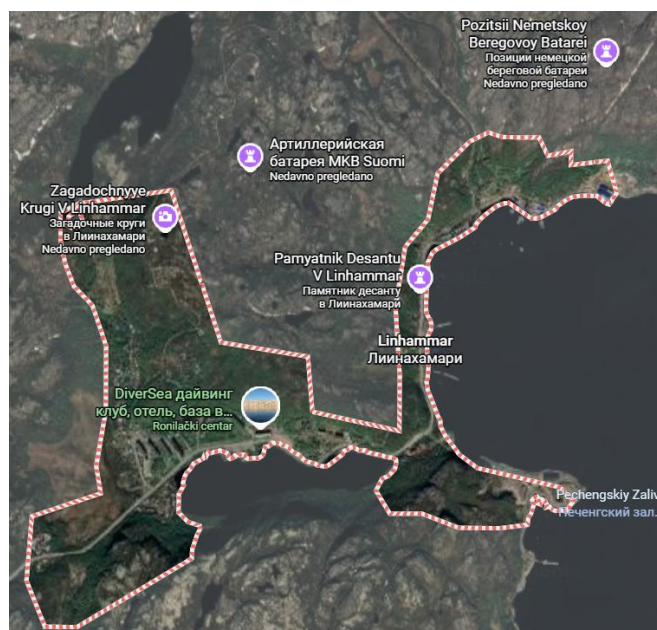
¹¹ Laponci. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2026. Pristupljeno 31.7.2026. <https://www.enciklopedija.hr/clanak/laponci>

oružje“, kojim bi se utjecalo na Veliku Britaniju, sažimanjem vremena i pretvaranjem Britanaca u nemoćne, istrošene starce, jer kako vrijeme brže prolazi, čovjek brže stari; ali se radilo i na izradi verzije za izazivanje potresa.

Navodi da najviše sejda ima na planini Liinahamari, u Murmanskoj oblasti, odakle su Nijemci lansirali „leteće tanjure“. Naime, Staljin je prije drugog svjetskog rata omogućio njemačkim geolozima iskapanja u toj oblasti, ali su oni umjesto geologa poslali znanstvenike koji su istraživali naslijeđe predaka. Oni su proučavali i koristili vještine nojda, šamana i sličnih mistika. Ti mistici su im otkrili princip rada vodenog motora „letećeg diska“, koji se pokreće pomoću mantri. Viktor Schaubenger je to proveo u praksi, napravivši model leteće mašine u obliku diska, koji je uz pomoć elektromagnetskih polja razlagao vodu u njenom središtu, što je izazivalo antigravitacijski efekt, te je letjelica mogla poletjeti na principu tornada i ostati u vezi sa Zemljom. Prema misticima brzina diskova može gotovo dosegnuti brzinu svjetlosti. Schaubenger je rekao da on može izgraditi letjelicu, ali da ona neće poletjeti, jer su za to potrebni magovi i mistici koji su mantrama stavljali u pogon energiju Vode i Zemlje. Mistici su prvo čitali mantre usmjerene na energiju Vode uslijed čega se voda počela vrtložiti, a zatim su mantre usmjerene na energiju Zemlje, te je energija Zemlje kroz vodu ulazila u letjelicu i mogla ju je velikom brzinom nositi bilo gdje, jer je bila dio Majke Zemlje. Muldašev ističe da se mantre zasnivaju na principu prirode Duše, koja se sastoji od praelemenata (Vatra, Vjetar, Voda, Zemlja, Peti Element), spojenih u energetska strukturu koja podsjeća na svastiku. Mantre počinju vodećim Petim Elementom, koji se naziva Ljubav. Kako bi mantre djelovale, mag treba biti pun ljubavi prema svemu živome.

Muldašev navodi da su Siemens i AEG u Njemačkoj proizvodili dijelove i odvozili ih u Norvešku, gdje su se sklapale letjelice i slale dalje na ispitivanje. On je posjetio na toj planini 4 kompleksa betonskih krugova okruženih vodom, koja su se koristila u tu svrhu. U centru se nalazi betonski kvadrat, orijentiran u smjeru sjever-jug. Navodi kako je lokalni istraživač pokušao istočiti vodu iz jednog kompleksa krugova, ali se voda vrlo brzo ponovno ulila. Muldašev ističe da je beton od kojih su napravljeni krugovi: „**potpuno savršeni beton na kojeg ne djeluje vrijeme ni u vodi ni kad je izložen zraku**“, podsjeća ga na beton drevnih naroda.

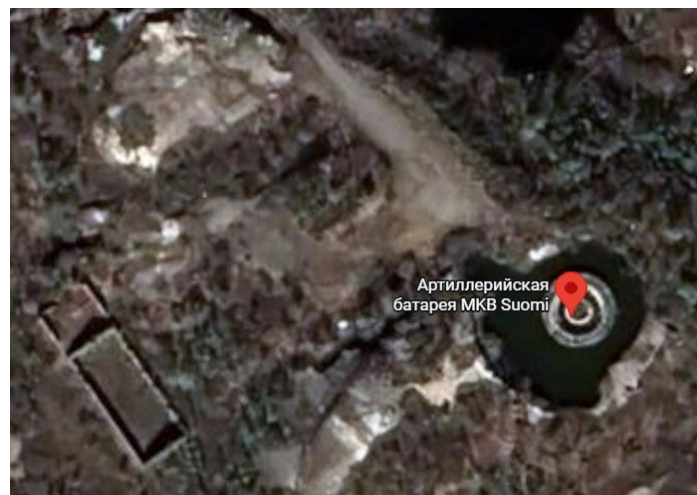
Google map: [Linhammar – Google karte](#) – više foto unutar linka betonskih krugova (potpuno pod vodom, dijelom iznad vode, bez vode)

[Zagadochnyye Krugi V Linhammar – Google karte](#) - Linhammar, Murmansk Oblast, Rusija, 184402

[Артиллерийская батарея М.К.В. Suomi – Google karte](#) - Murmansk Oblast, Rusija, 184402

... kameni krugovi...

...betonski krugovi... neorganske instrumente čine dijelom planeta Zemlje...

U pravilu, na energetskim linijama (ley lines), nalazi se drevna tehnologija izražena kroz piramide, megalitne hramove, kamene krugove kao rezonantne komore, koje kalibriraju frekvenciju, čvorove planetarne mreže, a imaju sigurno još brojne funkcije, koje još nisu otkrivene.

Foto T.S.: Kameni krugovi, Hunn

Kameni krugovi u Hunnu privukli su me svojom mistikom, i odveli na nenadano istraživanje o drevnim tehnologijama. Kad sam stala u sredinu jednog od kamenih krugova, prva slika mi je bila podzemni tunel i sjećanje da sam sliku tunela dobila kad sam stala u jedan krug prvi put prije 3 godine. Došlo mi je da su krugovi imali ulogu u pomaganju pri odlasku duše.

Na polju u Hunnu je bilo 9 krugova, u nekima nedostaju svi uspravni kameni, ali se naslućuju obrisi u tlu. Oko krugova je još vidljiva dvostruka kružnica od manjeg kamenja zbijenog u tlo. Izbrojila sam u par očuvanih krugova 13 megalita, dok je prvi na dnu imao 15. Pitanje je koliko je originalno bilo kamena u pojedinim krugovima: neki su padali, neke je netko odnio, možda dodao kasnije gdje ne pripadaju.

Pitala sam se koje je značenje broja 13, ima li veze s 12 znakova zodijaka i jednim koji ih objedinjuje, kao npr. Isus Krist (Kristova, kozmička svijest) i 12 apostola; 12 zadataka koje treba izvršiti heroj na svom putu? Prema nekim učenjima (Rudolf Steiner) 12 zodijaka se veže i uz pojedine tjelesne organe pri čemu se uz patnje kroz 12 znakova dolazi do spoznaje Zodijaka tj. mikrokozmosa i makrokozmosa. Ima li to veze s kalendarom u kojem su dani raspoređeni na 12 mjeseci u godini, te se praćenjem ritma vremena, kroz solsticije i ekvinocije, kalibrira lokalno polje s poljem planete Zemlje?

Slijedeću večer sam gledala film Melisse Tittl (Hathor Studios): „Iluzija“ koji je dao potvrdu i proširenje percepcije o broju 12 i 13. U filmu, u razgovoru sa sugovornicima, ona istražuje broj 12 (koji je vezan uz broj 13), te oni daju uvide da su Svemir, svijest i sveta geometrija rezonantni, živi jezik. Ono što vidimo je samo geometrijski otisak. U filmu, dodekaedar simbolizira nastojanje da se otkrije nacrt našeg Svemira i ljudskog tijela. Dodekaedar je jedno od Platonovih geometrijskih tijela, koje ima 12 ploha u obliku peterokuta, te 20 vrhova i 30 bridova.

Hunn i Ravne dio su Oldtidsrute („drevnog puta“), oko sat vožnje autom od Osla. Naknadno sam našla podatke da je Hunn jedno od najznačajnijih arheoloških nalazišta u jugoistočnoj Norveškoj, s opsežnom područjem grobnih polja¹²,¹³. U toj regiji Østfold nalaze se i najbogatija nalazišta s uklesanim petroglifima i piktogramima brodova, rituala i drugih scena na stijenama koje su na otvorenome, a na nekima su pored crteža ljudi prikazani „veliki ljudi“.

Jedan izvor navodi da u Hunnu postoji 9 krugova po 12, 13 ili 15 kamena¹⁴. U središtu nekih pronađen je veliki ravni kamen ili hrpica kamenja. Smatra se da su kamene gomile mlađe od krugova. Prema nekim izvorima, u Hunnu se nalaze i prapovijesni nalazi naselja i cesta (spiljski prolaz)¹⁵. Spiljski prolaz star je nekoliko tisuća godina. Na karti je prikazan kao duboki jarak.¹⁶ Tijekom vremena na polju je pronađen velik broj grobnih nalaza, koji datiraju od brončanog do vikinškog doba (oko 1000. pr. Kr. do oko 900. n. e.). Hunnfeltet je poznat kao grobno nalazište jer sadrži nekoliko grobnih humaka, ali nije jasno jesu li kameni krugovi bili dio tih grobnih humaka ili su korišteni u neku drugu svrhu. Danas se uglavnom smatra da su krugovi bili samo dio grobnog kompleksa ili da je to bilo ceremonijalno mjesto za pagansko štovanje, moguće povezano s pokopom, slavljenjem godišnjih doba, jednog ili više nordijskih bogova i boginja. Međutim, razlog uzdužnog poravnanja spomenika od kamenog kruga duž osi sjever-jug također nije poznat.¹⁷

Da se nadovežem na već spomenuto tumačenje engleske riječi za vladu; norveška riječ za vladu je „regjering“ – etimološki potječe od latinske riječi „regere“ = „upravljati, ravnati, vladati“. Pažnju mi je privukao dio riječi „ring“, koja se može prevesti kao „krug, prsten“, ali i kao „zvonjenje“. Što me dovodi od zaključka da ova riječ prenosi značenje u smislu upravljanja, vladanja iz kruga tj. uz pomoć kruga ili prstena koji zvoni, vibrira. Funkcionalno se kao instrument manjih razmjera, npr. kao prsten ili kruna smještao na prst ili glavu kralja; dok se danas tome pridaje simbolično značenje moći. Je li Odin imao znanje upravljanja vremenom, pa obzirom da mu je posvećen dan u tjednu srijeda (Wendesday)¹⁸, moj zaključak je da je imao. Možda je ovih 9 kamenih krugova ili prstenova višeslojni zapis u tlu o ulozi vezanoj uz upravljanje vremenom, a time i ljudima, kroz stvaranje određenog rezonantnog polja.

Kao u „Gospodaru prstenova“, kad na početku filma vila Galadrijel govori: „Povijest je postala legenda. Legenda je postala mit. I za dvije i pol tisuće godina prsten je nestao iz svakog znanja.“; dok pustolovine Prstenove družine započinju tekstem:

*Prstena Tri za vilin-kralje za koje zvijezde siju,
I Sedam za patuljke-vladare kamenih dvora moći,*

¹² Anders Gjesdal Oliversen, The Hunn Stone Circles, <https://andersgoliversen.com/2022/07/06/the-hunn-stone-circles/>

¹³ Oldtidsruta (Ancient monuments), <https://www.visitnorway.com/listings/oldtidsruta-ancient-monuments/18758/>

¹⁴ Julian Cope, The Modern Antiquarian, Hunn (Stone Circles), 6.7.2008., <https://www.themodernantiquarian.com/post/68801/fieldnotes/hunn>

¹⁵ Oldtidsruta i sørlige Østfold, 02.12.2019. <https://norge.sandalsand.net/oldtidsruta-i-sorlige-ostfold/>

¹⁶ Visit Norway, <https://www.visitnorway.com/listings/oldtidsruta-ancient-monuments/18758/>

¹⁷ Wanda Marcussen, Exploring Norway's Forgotten Stone Circles & Petroglyphs, 22 March 2019, <https://www.worldhistory.org/article/1354/exploring--norways-forgotten-stone-circles--petroglyphs/>

¹⁸ Odin. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2013. – 2026. Pristupljeno 5.8.2026. <https://www.enciklopedija.hr/clanak/odin>:

Odin (staronord. *Oðinn*, starovisokonjem. *Wuotan*, staroengl. *Woden*: bijesni, opsjednuti), germansko božanstvo, prema *Eddi* vrhovni bog božanskoga plemena Asa. Rimski pisci poistovjećuju ga s Merkurom (zato se latinski naziv za srijedu *dies Mercurii* na danskome, švedskom i norveškome izražava s pomoću *Onsdag*, a na engleskome *Wednesday*).

*I Devet za ljude, usuda kletog što zarana mriju,
Al Prsten Jedan za Cara Mraka na prijestolju noći
U zemlji Mordor gdje sjene se kriju.
Prsten Jedan da zavlada svima, Prsten Jedan što traži i seže
Prsten Jedan da spoji se s njima i u tami ih sveže
U zemlji Mordor gdje sjene se kriju.¹⁹*

Je li slučajnost da se u pjesmi iz vilinske predaje navodi 9 prstenova za ljude, a u Hunnu je 9 kamenih krugova? Tlo nordijskih zemalja zbog polarnih noći, asocira na moguću „zemlju gdje sjene se kriju“.

I, što zaključiti za kraj, od posjete kamenim krugovima u Hunnu, mjestu prepunom humaka (čiji naziv podsjeća na našu riječ „hum“ koja znači „brijeg, brežuljak“), pa do vrha brda Ravne s kamenom gradinom. Više je pitanja nego odgovora. Je li i gradina Ravne možda drevni ostatak Atlantide, Hiperboreje ili neke još starije zaboravljene civilizacije? Jesu li se krugovi i gradina koristili za dolazak/odlazak (duša, tijela, letjelica iz kojih su dolazili bogovi, „Deus ex mahina“)? Jesu li se koristili za sakupljanje i čuvanje memorije u kamenu i tlu, radi održavanja određenog energetskog polja?

- Postoji li veza između dva lokaliteta s istim nazivom „Ravne“ kao dijelovima jednog šireg kompleksa arheoloških nalaza: brda Ravne u Norveškoj i područja tunela i parka Ravne u Bosni? - možda ne. Ali, nabrojiti ću neke pojmove, za eventualno buduće razmatranje: graditelji drevne civilizacije, kamen-beton, tuneli (spiljski put), crnogorična šuma, strateški položaj, vrata, čuvari, divovi, božanska/polu-božanska bića, vilenjaci/vile, veliki brodovi (halke), vrijeme-vremenski mehanizam-kalendar, orijentacija prema kardinalnim smjerovima (sjever-jug, istok-zapad), runsko pismo.

Tatjana Sućec, 8.8.2026.

¹⁹ J.R.R. Tolkien, Gospodar prstenova, Algoritam, Zagreb, 1995.